

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxiu de la informació prèvia núm. IP 358/2020, referent a l'Ajuntament de la Pobla de Montornès.

Antecedents

1. En data 23/11/2020, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per remissió de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, un escrit d'una persona pel qual formulava una denúncia contra l'Ajuntament de la Pobla de Montornès (en endavant, l'Ajuntament), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En primer lloc, la persona denunciant exposava que és la secretaria de l'Associació de veïns (...) i la persona responsable de custodiar les dades dels socis. També indicava que tot i que la associació de veïns es va constituir en assemblea en data 23/08/2020, en el moment dels fets objecte d'aquesta denúncia encara estava en procés d'inscripció en el registre d'associacions.

En segon lloc, exposava que en data 20/10/2020 va enviar un correu electrònic des de l'adreça de correu electrònic de l'associació (...)@gmail.com a l'adreça de correu electrònic de l'Ajuntament ajuntament@(...) per tal de sol·licitar una reunió urgent amb l'alcalde per tractar un problema de seguretat relatiu a la seva zona de residència. Al correu es va adjuntar un document que contenia dades personals dels 55 socis de l'associació. Hi constaven: nom, cognoms i número de DNI de cadascun d'ells. De la informació aportada per la persona denunciant consta que l'Ajuntament el va respondre a les 14:00 del mateix dia.

Segons explica la persona denunciant, en data 21/10/2020, es va publicar el llistat de socis de l'associació esmentada en el grup de WhatsApp "(...)" (en endavant, grup de WhatsApp1), creat per un particular i del qual formaven part alguns veïns de la zona de residència de l'associació de veïns. En aquest grup, un usuari que identifica amb el pseudònim "(...)" va penjar una foto corresponent al llistat de socis de l'associació. La persona denunciant va tenir coneixement d'aquest fet en les circumstàncies que es diran més endavant.

Finalment, la persona denunciant manifestava la sospita que el document en qüestió podria haver-lo difós algun treballador de l'Ajuntament, ja que va aparèixer publicat el dia següent a l'enviament del correu electrònic a l'Ajuntament.

A més del correu electrònic de data 20/10/2020 al qual va adjuntar el document controvertit, la persona denunciant va aportar la següent documentació que resulta rellevant en aquest cas:

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Diverses captures de pantalla corresponents a dos grups de WhatsApp: a) el grup de WhatsApp1 “(...)” i b) el grup “l’Associació de veïns (...)” (en endavant, grup de WhatsApp2).

- Del grup de WhatsApp1. L’usuari “(...)” va publicar un missatge amb una foto del llistat de socis de l’associació esmentada. El missatge consta publicat a les 22:16, però no consta la data. En la foto s’observa que s’ha pixelat el DNI i el segon cognom. La foto s’acompanya del següent missatge: *“Me llega esto...En serio corren por ahí los datos de la gente??? Lo que está pixelado es porque lo he pixelado yo”*.
- A les 22:28 (no consta la data), un dels socis de l’associació i membre del grup de WhatsApp2 va fer reenviament de la foto publicada per l’usuari (...) al grup de WhatsApp2. Una persona va respondre: *“Sí, me lo acaban de enviar. He avisado a la Junta”*.
- La persona denunciant afirma haver sol·licitat al soci que va fer el reenviament que esborrés la publicació del grup de WhatsApp2, ja que considerava que constituïa una difusió de dades.
- No consta resposta del soci, però sí que consta un missatge de la seva filla, enviat al grup de WhatsApp2, que deia: *“Con que empresa está legalizado el fichero de datos sobre la LOPD?. (...) Ojito con amenazar que se retire la foto del grupo porque también es difusión, porque también se ha informado en un grupo de socios de lo que a una persona le ha llegado para que la Junta tome cartas”*. La persona denunciant va manifestar que la filla del soci no era membre de l’associació ni tampoc del grup de WhatsApp2.
- Un altre missatge de la filla del soci al grup de WhatsApp2: *“Me podéis explicar cómo están todos estos sin pixelar que ha llegado a un grupo de WhatsApp? ¿Sabéis que es un delito y que os voy a denunciar por ello?”* El missatge feia referència a la captura de pantalla del document amb les dades personals dels socis.
- Del grup de WhatsApp1, missatges que va escriure la filla del soci en aquest grup. El primer missatge feia referència a (...) (la persona que va publicar la foto de la llista i que després va esborrar-la). En data 23/10/2020, consten publicats els missatges següents: *“si la persona que lo ha colgado, en este caso (...), lo ha borrado tendrán que demostrar que ha sido él quien lo ha publicado”*; *“(...) lo quitó, por tanto, no hay prueba alguna contra él salvo que alguien de los socios que hay en este grupo de topo haya hecho captura de pantalla”*. El segon missatge de data 24/10/2020 amb el següent contingut: *“Aquí tenéis lo que os dije ayer... la denuncia a la Junta”*. I afegia una captura de pantalla de la denúncia presentada davant de l’AEPD.

2. L’Autoritat va obrir una fase d’informació prèvia (núm. IP 358/2020), d’acord amb el que preveu l’article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d’aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l’article 55.2 de la Llei 39/2015, d’1 d’octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d’ara

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.

3. En aquesta fase d'informació, en data 26/01/2021 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés sobre una sèrie de qüestions, en concret, que:

- Confirmés si el dia 20/10/2020 va rebre el correu electrònic amb el document adjunt amb les dades personals dels socis.
- Indiqués si en algun moment va tenir coneixement de la filtració del document controvertit i si algun membre de l'Ajuntament (treballador o representant municipal) hauria filtrat el document esmentat i, en cas afirmatiu, informés sobre les actuacions realitzades per determinar l'origen de la filtració.
- Informés sobre el procediment general de gestió de la bústia de correu de l'Ajuntament, tot indicant les persones que tenen accés a aquesta bústia de correu.
- Informés sobre la gestió que es va realitzar del correu del dia 20/10/2020, en concret, si es van realitzar reenviaments, impressions, etc.
- Aportés evidència d'haver informat els treballadors que gestionen la bústia de correu sobre el deure de confidencialitat recollit a l'article 5 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

4. El termini concedit a l'entitat denunciada per complir el requeriment anterior es va superar amb escreix sense que l'Ajuntament aportés la informació requerida. Per això, en data 12/03/2021 es va reiterar el requeriment de data 26/01/2021.

5. En data 19/03/2021, l'Ajuntament va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit en què exposava el següent:

- Efectivament es va rebre el correu electrònic de 20/10/2020 des de l'email de l'associació (...) amb un document adjunt corresponent al llistat dels socis.
- L'esmentat correu es va reenviar a l'Alcalde perquè anava dirigit a la seva atenció i l'objecte del mateix era la petició d'una reunió.
- No es té constància que cap empleat públic ni tampoc cap càrrec electe hagués filtrat aquesta informació. No hi ha cap empleat públic ni tampoc càrrec electe que formi part del grup "(...)".
- Les persones autoritzades a la gestió del compte de correu electrònic de l'Ajuntament són les dues persones adscrites al servei d'atenció al públic, concretament la Sra. (...) i la Sra. (...). La gestió de la bústia de correu de l'Ajuntament la realitzen les dues treballadores relacionades a les línies precedents i cada dia obren els correus, entren a la bústia i en procedeixen a reenviar els correus als regidors i regidores de la corporació en virtut de la delegació de les atribucions especials efectuades per l'Alcalde en virtut de la Resolució d'Alcaldia 2019-346 de 19 de juny del 2019.
- S'aporta document de confidencialitat signat per les treballadores adscrites al servei d'atenció al públic.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

6. En data 30/03/2021, també en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Autoritat va estimar necessari obtenir més informació i va requerir l'entitat denunciada perquè realitzés una sèrie de comprovacions, en concret:

- Si s'havia fet algun reenviament del missatge de data 20/10/2020 o si s'havia enviat algun missatge adjuntant el document controvertit; que es comprovés si des de la bústia de correu de l'alcalde s'havia fet reenviament del correu o s'havia enviat algun missatge que contingüés el document.
- En el cas que de les comprovacions anteriors no s'obtingüés cap resultat, si es disposava de còpies de seguretat, que es comprovés si existien còpies dels missatges i, en cas afirmatiu, si s'havien fet reenviaments.

També es demanava que s'acredités haver realitzat les comprovacions anteriors.

7. En data 22/04/2021, l'Ajuntament va presentar escrit a l'Autoritat en el qual exposava el següent:

- No disposem dels recursos humans ni tècnics propis dels que disposen les grans administracions. No disposem de cap informàtic/a en plantilla, no obstant, amb la clara voluntat de transparència, s'ha sol·licitat a un informàtic que procedeixi a examinar a fons el correu electrònic per si pogués copsar alguna evidència que ara per ara ens passés desapercibuda atès que l'informàtic disposarà de tots els coneixements tècnics necessaris per comprovar les qüestions objecte del requeriment.
- A data d'avui no us podem fer tramesa de cap evidència de les comprovacions efectuades ja les consultes i comprovacions d'ambdues adreces de correu electrònic s'han dut a terme i aquestes comprovacions no deixen cap tipus d'evidència. Si una vegada el tècnic es desplaça a les dependències de l'Ajuntament i comprovés l'existència d'alguna nova informació rellevant a l'objecte del present procediment, us donarem trasllat de l'informe tècnic que emeti en relació a la sol·licitud efectuada atès que aquesta administració és la primera interessada en esclarir els fets ocorreguts.

8. Atès el temps transcorregut des de l'escrit anterior, en data 17/06/2021 es va tornar a requerir Ajuntament perquè aportés l'informe tècnic realitzat per l'empresa informàtica contractada per l'Ajuntament.

9. En data 12/07/2021, l'Ajuntament va complir l'anterior requeriment aportant un informe de data 22/04/2021, elaborat per l'empresa informàtica (...) El contingut d'aquest informe, en síntesi, és el següent:

- Es van revisar els ordinadors de les dependències municipals per comprovar els comptes de correu electrònic. Es va trobar un missatge procedent de l'associació (...) amb un llistat que contenia dades personals a la safata d'entrada dels ordinadors de les administratives que

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- accedeixen al conte de correu de l'Ajuntament (...). No consta que aquest missatge s'hagi reenviat, ni cap còpia a les carpetes de missatges enviats ni tampoc als missatges esborrats.
- Després de fer una cerca completa de totes les bústies no s'ha trobat la informació dels membres de l'associació en la resta de missatges.
 - No hi ha cap evidència que permeti concloure que la informació personal de les persones continguda en el missatge original enviat per la pròpia associació s'hagi distribuït des dels ordinadors de l'Ajuntament.

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. A partir del relat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats que són objecte de la present resolució d'arxiu.

Amb caràcter previ a l'anàlisi dels fets, cal recordar que totes les persones que intervenen en qualsevol fase del tractament estan subjectes al deure de confidencialitat respecte de les dades personals objecte del tractament.

Aquesta obligació es recull a l'article 5 de la LOPDGDD, que disposa:

- 1. Los responsables y encargados del tratamiento de datos así como todas las personas que intervengan en cualquier fase de este estarán sujetas al deber de confidencialidad al que se refiere el artículo 5.1.f) del Reglamento (UE) 2016/679.*
- 2. La obligación general señalada en el apartado anterior será complementaria de los deberes de secreto profesional de conformidad con su normativa aplicable.*

Al seu torn, el RGPD en l'article 5 relatiu als principis aplicables al tractaments de dades personals estableix, que: "1. Los datos personales serán: f) tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada de los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas («integridad y confidencialidad»)." "

D'acord amb les disposicions anteriors, l'Ajuntament, en tant que responsable del tractament de les dades personals, té l'obligació de garantir la seguretat i la confidencialitat de les dades tractades, i haurà d'aplicar les mesures tècniques i organitzatives adequades per garantir que

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

no es produeix un accés no autoritzat o il·lícit a les dades personals. Així, d'acord amb l'article 32.4 de l'RGPD, *"El responsable y el encargado del tratamiento tomarán medidas para garantizar que cualquier persona que actúe bajo la autoridad del responsable o del encargado y tenga acceso a datos personales solo pueda tratar dichos datos siguiendo instrucciones del responsable (...)"*. En relació amb això, l'Ajuntament va acreditar haver informat les dues empleades municipals encarregades de gestionar la bústia de correu de l'Ajuntament sobre el deure de confidencialitat al qual resten sotmeses. D'acord amb els documents aportats per l'Ajuntament, "Acord de confidencialitat i tractament de dades", signats per cadascuna de les treballadores, els documents contenen una sèrie de clàusules relatives al deure de confidencialitat i pautes a seguir en els tractaments de dades. Pel que aquí interessa, cal destacar el següent: tenen la consideració d'informació confidencial, entre d'altres, la informació de la ciutadania; l'obligació de la empleada de no revelar a cap persona física o jurídica la informació confidencial a la que pogués tenir accés durant la seva relació amb l'Ajuntament és per temps indefinit. També existeix l'obligació de no tenir cap còpia en paper o en format electrònic de documents relatius a la ciutadania, excepte per realitzar les seves obligacions com a empleada municipal.

Sobre els fets objecte d'aquesta resolució d'arxiu, no és un fet controvertit que la persona denunciada, en representació dels socis de l'associació esmentada, el 20/10/2020 va enviar per un correu electrònic a l'Ajuntament amb un document adjunt amb les dades personals dels socis.

D'altra banda, d'acord amb la documentació aportada per la persona denunciada es desprèn, que:

- En el grup de WhatsApp1, (...) va publicar un llistat dels socis de l'associació, prèvia anonimització (pixelat) del segon cognom i el DNI, i amb posterioritat va esborrar la publicació. Segons es desprèn del missatge que acompanyava la publicació del llistat de socis, aquesta tenia per objecte denunciar la difusió de la llista amb dades personals dels socis que algú estaria fent per xarxes socials, perquè escriu: *"Me llega esto...En serio corren por ahí los datos de la gente??? Lo que está pixelado es porque lo he pixelado yo"*.
- Que una persona membre del grup WhatsApp1, que la persona denunciada identifica com la filla d'un dels socis, va interposar denúncia davant l'AEPD per aquests fets contra la Junta de l'associació i que, al seu torn, la persona denunciada (secretaria de l'associació), responsable de custodiar les dades personals dels socis, també va interposar denúncia contra l'Ajuntament per la filtració de les dades dels socis.

Un cop assentat l'anterior, convé puntualitzar que el fet concret que aquí s'analitza i que podria ser constitutiu d'una infracció per vulneració del principi de confidencialitat, és si l'Ajuntament va filtrar el document que contenia el llistat de socis que va aparèixer publicat en el grup de WhatsApp1.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Sobre l'origen de la difusió del llistat de socis, la persona denunciant sospita que el document podria haver-lo filtrat algun treballador de l'Ajuntament. Basa la seva suposició en què el document va aparèixer publicat el dia següent a què s'enviés per e-mail a l'Ajuntament.

L'Ajuntament, per la seva banda, nega que el document s'hagués filtrat des de l'Ajuntament. Així, en resposta al requeriment de l'Autoritat, va informar que no tenia constància que cap empleat públic ni tampoc cap càrrec electe hagués filtrat la informació. A més, manifesta que no hi ha cap empleat públic ni tampoc càrrec electe que formi part del grup WhatsApp1.

Així mateix, d'acord amb l'informe aportat per l'Ajuntament, des de les bústies de correu de l'Ajuntament no es va fer cap reemissió del correu ni del document en qüestió, ni tampoc no es va trobar la informació dels membres de l'associació en la resta de missatges analitzats ni en les bústies de correu. Finalment, l'informe conclou que no es va trobar cap evidència que la informació s'hagués distribuït des dels ordinadors de l'Ajuntament.

En el cas que ens ocupa, de les actuacions practicades en la informació prèvia no s'ha pogut establir que l'origen de la difusió del llistat de socis provingui de l'Ajuntament. Això, perquè l'informe tècnic, realitzat per l'empresa informàtica contractada per l'Ajuntament, conclou que no es va trobar cap evidència que la informació s'hagués distribuït des dels ordinadors de l'Ajuntament. I, perquè la persona denunciant no aporta cap indici que permetin deduir que l'Ajuntament sigui el responsable de la difusió del document, més enllà del fet que va enviar el document controvertit per correu electrònic a l'Ajuntament. Tampoc no s'han trobat indicis en la documentació aportada per la persona denunciant, en cap dels missatges dels grups de WhatsApp aportats, no es fa cap referència a l'origen de la filtració que permeti deduir alguna vinculació amb l'Ajuntament.

No existint elements suficients que permetin deduir que l'origen de la filtració sigui l'Ajuntament, resulta aplicable el principi de presumpció d'innocència i, per tant, no es pot exigir responsabilitat administrativa a l'Ajuntament. Aquest principi recollit explícitament a l'article 53.2 b) de la LPAC, reconeix el dret *"A la presumpció de no-existència de responsabilitat administrativa mentre no es demostrï el contrari"*.

En la mateixa línia es pronúncia la jurisprudència, per totes, la Sentència de l'Audiència Nacional de data 18/03/2009, ratificada pel Tribunal Suprem en sentència de data 16/05/2012, que confirmava una resolució de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades en virtut de la qual es declarava l'arxiu de les actuacions d'informació prèvia perquè es considerava que no existia prova acreditativa de l'autoria dels fets denunciats que permetés la imputació dels mateixos: *"La resolución recurrida reconoce que la conducta denunciada podría haber dado lugar a una infracción del deber de secreto en aplicación de lo previsto por el artículo 10 de la Ley Orgánica 15/99 y que podría dar lugar a la imposición de una sanción por realizarse un tratamiento de datos in consentido (...). No obstante, el argumento único en el que se basa el archivo es que no se ha llegado a acreditar quien pudiera ser responsable de la infracción cometida. La presunción de inocencia se convierte así, en la base de la resolución de archivo y una nueva*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

valoración de los hechos realizada por esta Sala obliga a confirmar dicho criterio pues dicha presunción (procedente del artículo 24 de la CE), resulta una figura esencial del derecho punitivo y, por ello, aplicable al ámbito sancionador administrativo (artículo 137 de la Ley de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común), implica la existencia de una mínima actividad probatoria de cargo, practicada con observancia de todas las garantías procesales, de la que pueda deducirse la culpabilidad del denunciado; a ello se une el derecho a la defensa en los términos de la normativa sancionadora vigente (art.135 LRJA-PAC , en relación con los arts. 16 a 19 del RD 1.398/1993), por lo que no habiendo prueba suficiente, resulta que no es posible acordar la iniciación del procedimiento sancionador, siendo razonable el archivo acordado por la resolución recurrida.”

3. De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant les actuacions dutes a terme en el marc de la informació prèvia no s'ha acreditat, en relació als fets que s'han abordat en aquesta resolució, no hi ha indicis suficients que permetin imputar la filtració del document amb les dades personals dels socis de l'associació de veïns (...) a l'Ajuntament.

L'article 89 de l'LPAC, en consonància amb els articles 10.2 i 20.1 del Decret 278/1993, preveu que escau arxivar les actuacions quan en la instrucció del procediment es posa de manifest el següent d) *Quan no existeixi o no s'hagi pogut identificar la persona o persones responsables o bé apareguin exemptes de responsabilitat.*

Per tant, resolc:

1. Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 358/2021, relatives a l'Ajuntament de la Pobla de Montornès.
2. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de la Pobla de Montornès i a la persona denunciant.
3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les persones interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les persones interessades poden interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,